997a/18.02.2026

ROMÂNIA

SENAT

SENATUL ROMÂNIEI

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Adresată: Domnului Ilie-Gavril BOLOJAN, Prim-ministru al României
Domnului Marian-Cătălin PREDOIU, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Interne
Doamnei Oana-Silvia ȚOIU, Ministru al Afacerilor Externe
Domnului András István DEMETER, Ministru al Culturii
Domnului Acad. Ioan-Aurel POP, Președintele Academiei Române
De către: Senator Cristina-Gabriella DUMITRESCU, președinte al Comisiei pentru Românii de Pretutindeni
Circumscripția electorală: nr. 24 Iași
Data: 18.02.2026
Obiectul întrebării: *Măsurile privind pregătirea și organizarea manifestărilor dedicate zilei de 27 martie – Ziua Unirii Basarabiei cu România, în anul 2026, potrivit Legii nr. 36/2017.*

Stimați membri ai Guvernului,
Stimate Domnule Președinte al Academiei Române,

Prin adoptarea Legii nr. 36/2017, Parlamentul României a consacrat data de 27 martie drept Ziua Unirii Basarabiei cu România, consacrând astfel, la nivel legislativ, unul dintre momentele fundamentale ale istoriei moderne a statului român. Această zi are o profundă semnificație istorică, identitară și simbolică pentru întreaga națiune română, pentru românii din Republica Moldova, precum și pentru comunitățile românești din afara granițelor țării.

Actul Unirii din 27 martie 1918 reprezintă o expresie legitimă a voinței de unitate națională și constituie o bornă esențială în procesul de desăvârșire a statului național român. În acest sens, marcarea corespunzătoare a acestei zile nu reprezintă doar o obligație derivată din lege, ci și o responsabilitate instituțională și morală față de memoria istorică, educația civică a tinerei generații și consolidarea legăturilor cu românii de pretutindeni.

În anul 2026 se împlinesc 108 ani de la Unirea Basarabiei cu România, ceea ce conferă un caracter aparte manifestărilor care urmează a fi organizate. Consider că este necesară o abordare coordonată, coerentă și vizibilă la nivel național și internațional, astfel încât această zi să fie marcată cu demnitatea și amploarea cuvenite.

În temeiul dispozițiilor Legii nr. 36/2017 și al atribuțiilor fiecărei instituții pe care o reprezentați, vă rog să îmi comunicați, în mod detaliat și pe domeniul propriu de competență, următoarele:

1. Ce măsuri concrete au fost adoptate sau urmează a fi adoptate la nivel guvernamental pentru organizarea și coordonarea manifestărilor oficiale dedicate zilei de 27 martie 2026.

2. Ce demersuri au fost întreprinse pentru informarea și implicarea autorităților administrației publice locale în vederea marcării acestei sărbători naționale, inclusiv prin transmiterea de instrucțiuni, recomandări sau ghiduri organizatorice.

3. Care este rolul Ministerului Afacerilor Interne și al instituțiilor prefectului în asigurarea cadrului logistic, organizatoric și de ordine publică necesar desfășurării în bune condiții a manifestărilor dedicate Zilei Unirii Basarabiei cu România.

4. Ce acțiuni concrete întreprinde Ministerul Afacerilor Externe pentru ca misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României din străinătate – în special cele din Republica Moldova și din statele din vecinătatea estică – să marcheze această zi prin evenimente dedicate comunităților românești, mediului academic și publicului larg.

5. Ce instituții muzeale și culturale aflate în subordinea sau coordonarea Ministerului Culturii vor organiza în martie 2026 manifestări tematice (expoziții, conferințe, lansări editoriale, programe educaționale etc.) dedicate Unirii Basarabiei cu România și în ce constau acestea.

6. În ce mod Academia Română, filialele și institutele sale de cercetare vor contribui, prin manifestări științifice, dezbateri, sesiuni comemorative sau publicații, la marcarea împlinirii a 108 ani de la actul istoric din 27 martie 1918.

7. Dacă la nivel național există un calendar orientativ al manifestărilor dedicate zilei de 27 martie 2026 și un mecanism de sprijin financiar, material sau logistic – în conformitate cu art. 4 din Legea nr. 36/2017 – destinat autorităților locale, instituțiilor de cultură, unităților de învățământ și organizațiilor neguvernamentale care doresc să organizeze evenimente dedicate acestei zile. În cazul unui răspuns afirmativ, vă rog să detaliați structura, calendarul și criteriile de accesare a acestor forme de sprijin.

Orice alte informații tangente cu acest subiect sunt binevenite.

Vă rog să transmiteți răspunsul dumneavoastră în scris, în termenul prevăzut de lege.

Cu respectul cuvenit,

Senator Cristina-Gabriella DUMITRESCU,
Președinte al Comisiei pentru Români de Pretutindeni